

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

Město Jilemnice
jako provozovatel veřejného pohřebiště podle ust. § 16 odst. 1 zák.
č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších
předpisů (dále jen „zákon o pohřebnictví“)

vydává v souladu s ustanovením § 19 zákona o pohřebnictví tento

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

Rada města Jilemnice ve smyslu ust. § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, schválila tento Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice dne 8.7.2020 pod číslem usnesení 72/20 a dne 26. 8.2020 pod číslem usnesení 86/20. Souhlas k provozování veřejného pohřebiště byl dán Krajským úřadem Libereckého kraje, odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu dne 3.8.2020 pod číslem jednacími KULK 57001/2020, KSCR 190/2020.

Článek 1 **Úvodní ustanovení**

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
2. Provozovatelem veřejného pohřebiště je město Jilemnice, se sídlem Masarykovo náměstí 82, 514 01 Jilemnice, IČ: 00275808, zastoupené Mgr. Vladimírem Richterem, starostou.
3. Pohřebiště města Jilemnice je provozováno prostřednictvím správce. Kompetence a hlavní činnosti správce jsou vymezeny v čl. 5 řádu. Správce, s nímž je aktuálně uzavřena smlouva na správu pohřebiště je pan Machota Josef, IČ 63204711, Křížlice 107, Jestřabí v Krkonoších a je zveřejněna na webových stránkách města Jilemnice – www.mestojilemnice.cz.

Článek 2 **Působnost řádu pohřebiště**

1. Vysvětlení zkratk pojmů:
 - a) **řád** – řád veřejného pohřebiště,
 - b) **provozovatel** – město Jilemnice, jež provozuje veřejné pohřebiště zejména ve smyslu ust. § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví,
 - c) **správce** – právnická nebo podnikající fyzická osoba, jež provozuje veřejné pohřebiště ve smyslu ust. § 18 odst. 2 zákona o pohřebnictví.
2. Vymezení často používaných pojmů:
 - a) **hrobka** - nemovitá věc, která vznikla stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na její stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání,
 - b) **hrobové zařízení** - např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).
3. Ustanovení řádu se vztahují na veřejné pohřebiště na parcelách číslo 634, 635 s budovou čp. 287, 636 a 637, to vše ve městě a k. ú. Jilemnice, jehož součástí jsou:
 - I. místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů,

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

- II. místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek,
 - III. místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách,
 - IV. společné hroby pro ukládání zpopelněných lidských ostatků.
4. Vnější hranice pohřebiště jsou vymezeny oplocením a zdí.
5. Řád je závazný pro provozovatele, správce a dále pro subjekty zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem provozovatele, správce nebo nájemce provádějí práce, a pro ostatní veřejnost.
6. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná smlouva o nájmu, řád, zákon o pohřebnictví a zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**občanský zákoník**“). Smlouva ani řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu – speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, mají přednost pravidla uvedená v právních předpisech.

Článek 3 **Rozsah poskytovaných služeb**

1. Na pohřebišti města Jilemnice jsou poskytovány zejména tyto základní služby:
- a) nájem hrobového místa:
 - I. pro hroby, hrobky,
 - II. pro uložení lidských ostatků v urnách,
 - III. pro uložení uren s lidskými ostatky v kolumbáriích;
 - b) správa a údržba pohřebiště včetně inženýrských sítí, zeleně, oplocení a mobiliáře;
 - c) údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch (v létě i v zimě);
 - d) vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště;
 - e) zajišťování sběru, třídění, odvozu a likvidace odpadů včetně biologicky nebezpečných odpadů;
 - f) spravování a udržování objektů na pohřebišti;
 - g) vykonávání dozoru nad dodržováním řádu;
 - h) údržba a úprava společných hrobů;
 - i) zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby veřejnosti.
2. Na pohřebišti města Jilemnice jsou správcem poskytovány doplňkové služby na žádost nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu, jako například:
- a) manipulace se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště,
 - b) výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací,
 - c) pohřbívání,
 - d) provádění exhumací,
 - e) ukládání lidských ostatků,
 - f) údržba a úprava hrobových míst.
3. Při nakládání s hrobovým zařízením jako s věcí opuštěnou bude provozovatel postupovat nejen podle občanského zákoníku, ale také ve smyslu čl. 24 a 30 bilaterální českoněmecké Smlouvy o dobrém sousedství a přátelské spolupráci č. 521/1992 Sb. Řešení všech problémů spojených s péčí o opuštěné německé hroby by mělo probíhat v duchu smíření. Podrobnosti viz Příručka pro obce k péči o opuštěné německé a další hroby v České

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

republice, Úřad vlády, Praha 2017.

4. V souladu se stanoviskem okresního hygienika zn.: 219/4682/2002/Hs. je řádem, na základě zákona o pohřebnictví, stanovena pro uložení lidských ostatků do hrobů stanovena na pohřebišti tlecí doba v délce minimálně 10 let.
5. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na pohřebišti pohřbeni, ale pouze se souhlasem správce. Den před přijetím lidských pozůstatků je potřeba předložit správci kopii Listu o prohlídce zemřelého, kterou uloží minimálně po tlecí dobu v příloze hřbitovní knihy.

Článek 4

Doba zpřístupnění pohřebiště, povinnosti návštěvníků, způsob a pravidla užívání zařízení

1. Pohřebiště je místo veřejně přístupné:
 - od dubna do září: 7 – 20 hod.
 - od října do března: 8 – 17 hod.
2. Provozovatel je oprávněn povolit odůvodněnou výjimku individuálním povolením.
3. Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do konce uzavírací doby bez upozornění.
4. Provozovatel nebo správce pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Správce zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.
5. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.
6. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání alkoholických nápojů na pohřebišti.
7. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem správce. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdních tras, maximální povolené rychlosti apod. Ve zvlášť odůvodněných případech může správce povolit výjimku.
8. Na pohřebišti není dovolena jízda i jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů, rovněž je zakázáno pohybovat se zde na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.
9. Návštěvníci jsou povinni chovat se na pohřebišti důstojně a pietně s ohledem na toto místo a řídit se řádem. Zejména není návštěvníkům pohřebiště dovoleno se zde chovat hlučně, používat audio a video přijímače, kouřit, požívat alkoholické nápoje a jiné omamné látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, nechat volně pobíhat psy, kočky a jiná zvířata a používat prostory pohřebiště i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
10. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.
11. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat, jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Provozovatel může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.
12. Ukládání nádob, náradí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště – mimo odpadu stavebního a nebezpečného. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

13. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.
14. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví řád a správce nebo provozovatel.
15. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele. Není dovoleno umístění reklam na stromech, zařízeních pohřebiště ani hrobových místech a hrobových zařízeních.
16. Na pohřebišti rovněž není dovoleno pořádat presentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči provozovateli.
17. Všechny osoby vykonávající činnosti související se zajištěním řádného provozu pohřebiště jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat řád, a to vždy s vědomím správce, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle řádu potřeba.

Článek 5

Povinnosti provozovatele a správce

1. Provozovatel je povinen zejména:
 - a) všem zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa;
 - b) zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v ust. § 114 odst. 1 občanského zákoníku, je-li provozovateli známa;
 - c) vyřizovat stížnosti včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebiště; stížnosti vyřizuje provozovatel Odborem rozvoje, investic a majetku Městského úřadu Jilemnice; rozhoduje ve sporech mezi nájemci hrobových míst a správcem;
 - d) v případě rušení pohřebiště postupovat dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a bezodkladně plnit ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti veškerou informační povinnost.
2. Správce je povinen zejména:
 - a) vést evidenci související s provozováním pohřebiště formou vázaných hřbitovních knih;
 - b) ukládat Listy o prohlídce zemřelého do spisovny popřípadě i doklady o zpopelnění dle archivačního a skartačního řádu města Jilemnice;
 - c) udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst; zájemcům o uzavření smlouvy o nájmu je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst;
 - d) v případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa, a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklým;
 - e) připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. (tzn. vytýčit – označit schématickým plánkem, číselně označit, vyčistit) tak, aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa; pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměrů;
 - f) zabezpečovat výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním, manipulací s lidskými

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

ostatky, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků (uložení uren); tuto povinnost může zajistit i u třetího subjektu po protokolárním předání pracoviště a nejbližšího okolí;

- g) zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět úklid cest a chodníků, běžnou údržbu oplocení, společných zařízení a inženýrských sítí v rozsahu stanoveném smlouvou na správu pohřebiště, dbát na úpravu pohřebiště a předkládat provozovateli návrhy na rozvoj a modernizaci pohřebiště;
- h) zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebiště včetně odpadů biologicky nebezpečných;
- i) zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebištích včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch;
- j) umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a řádem;
- k) spolupracovat při provádění evidence a vyřizování stížností včetně reklamací souvisejících se správou pohřebiště;
- l) písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením; není-li mu adresa trvalého pobytu nebo sídla nájemce známa, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu;
- m) během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení a hrobek v sousedství, avšak jen na dobu nezbytně nutnou;
- n) písemně (protokolárně) předložit provozovateli alespoň 1x ročně návrh na předání náhrobků a ostatního hrobového zařízení, které si nájemce neodebere nebo nezajistí prokazatelně jeho odstranění do 30 dnů po skončení nájmu, ač byl k tomu vyzván.

Článek 6

Užívání hrobového místa

1. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.
2. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem – provozovatelem, který k doplnění a podpisu smlouvy může zmocnit správce plnou mocí, a nájemcem (dále jen „**smlouva o nájmu**“). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat zejm. určení druhu hrobového místa, jeho rozměry a výši nájemného.
3. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli, příp. zmocněnému správci zejména tyto údaje:
 - a) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky budou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí;
 - b) List o prohlídce zemřelého;
 - c) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebiště včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

jejich uložení;

- d) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
 - e) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu;
 - f) datum uzavření smlouvy o nájmu a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy;
 - g) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníku, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce, a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození;
 - h) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.
4. Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli, příp. zmocněnému správci.
5. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebiště v čl. 3 řádu.
6. Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu:
pro hrob	na 5 let
pro hrobku novou	na 5 let
pro urnová a epitafní místa	na 5 let
7. Provozovatel omezil maximální délku nájmu místa na pohřebišti na dobu 20 let a minimální délku nájmu místa na 5 let (ne však na dobu kratší než je stanovena tlecí doba při pohřbení). Osvobození od úhrady či slevy z nájemného může učinit pouze provozovatel.
8. Platným uzavřením smlouvy o nájmu vzniká nájemci právo zřídit na místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem smlouvy o nájmu, řádem a pokyny provozovatele a správce, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
9. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím provozovatele, a to novou smlouvou o nájmu. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení povinen předložit provozovateli smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby, nezůstávají-li i nadále v jeho vlastnictví.
10. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu ust. § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.
11. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:
- a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa;
 - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob;

- c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště; neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je správce oprávněn tak učinit sám.
- 12. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě správce, je správce oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
- 13. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
- 14. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím správce.
- 15. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené správcem, tato čísla nepřemísťovat, nepoškožovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.
- 16. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnými po účinnosti občanského zákoníku (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
- 17. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností občanského zákoníku (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku města Jilemnice (viz ustanovení § 3056 občanského zákoníku, popř. ustanovení § 996 občanského zákoníku). Oznámení o novém vlastníkovi hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou městskou, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.
- 18. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s ust. § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení nebo hrobky si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s ust. § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věcí.
- 19. Po zániku nájmu se lidské ostatky nezpopelněné i zpopelněné ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště.
- 20. Při nesplnění povinnosti stanovené v ust. odst. 18 tohoto článku řádu je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku smlouvy o nájmu bez právního důvodu, tedy neoprávněně. Pokud na výzvu není odstraněno, pak má provozovatel možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka, ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.
- 21. Některá hrobová zařízení nebo hrobky lze provozovateli darovat písemnou darovací smlouvou.

Článek 7

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a správce za jím stanovených podmínek.
2. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje správce v rozsahu:
 - a) určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci; jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny;
 - b) základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy;
 - c) základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a podpovrchové hloubce základové spáry, která činí minimálně 80 cm;
 - d) základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, popř. cihelného zdiva;
 - e) přední a zadní rámy hrobu nebo hrobky musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů;
 - f) při stavbě na svahovitém terénu musí být hrobové zařízení stejnoměrně odstupňováno.
3. Při stavbě hrobky je navíc nutno:
 - a) posoudit okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům);
 - b) vytvořit zadání pro projektovou dokumentaci ke stavbě hrobky (např. tvar hrobky a odvětrávání, typ terénu a půdy, prostoru hrobky pro požadovaný počet rakví, výkopu pro požadovaný počet rakví);
 - c) navrhnout materiály a hlavní konstrukční prvky včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením kamenickou firmou (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého statického výpočtu;
 - d) zhotovit jednoduchý rozpočet stavby (ceny stavebních materiálů a stavebních prací, přesunu hmot);
 - e) provést uložení přebytečné zeminy (zajištění oddělení případných lidských ostatků, naložení, odvoz a uložení zeminy na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření);
 - f) zhotovit základové pasy včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby;
 - g) zhotovit stěny, vložit svislé i vodorovné výztuže, zhotovit otvory pro patra, zalít betonem a zhotovit odvodnění;
 - h) ukončit stavbu (betonový věnec, popř. zhotovení vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě);
 - i) dodržet minimální světlost otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení;
 - j) obsypat stěny hrobky, upravit okolní terén;
 - k) protokolárně předat stavbu včetně souhlasu provozovatele tuto stavbu užívat.
4. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám nebo odstranění věcí na

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí, povinen činit tak dle pokynů správce, smlouvy o nájmu a řádu.

5. V případě, že je místo na pohřebišti určeno ke zřízení hrobky, je nájemce oprávněn zřídit hrobku způsobem, v rozsahu a za podmínek stanovených souhlasem provozovatele ke zřízení hrobky.
6. V průběhu zhotovování, údržby, oprav nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným správcem. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.
7. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit správci a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, včetně odpadu biologicky nebezpečného, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.
8. Na hrobovém místě lze vysadit strom nebo keř pouze s předchozím písemným povolením správce. Správce může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.
9. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím písemném souhlasu správce. Nájemce hrobového místa je povinen rozhodnutí vlastníka hrobového zařízení respektovat.

Článek 8

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel, správce nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky (viz čl. 9 řádu).
2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení správce dbá na to, aby převzetí nezpoulněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v zájmu koho se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty jsou podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
3. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a správce, u hrobů zpravidla k nohám do niky, jinak v ochranném obalu.
4. V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel úhradu nájemného na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření smlouvy o nájmu k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností provozovatele, resp. správce o toto místo pečovat.
5. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpoulněnými i zpopelněnými lidskými

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu správce.

6. Nezpopelněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele. Převoz exhumovaných nezpopelněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle ust. § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v ust. § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
7. Exhumace nezpopelněných lidských ostatků za účelem jejich zpopelení v krematoriu je zakázána. Výjimky dle individuální žádosti může podle čl. 11 řádu schválit pouze provozovatel.
8. Všechny rakve včetně exhumačních musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.
9. Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.
10. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí.
11. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla obsahující složky škodlivých látek.
12. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
13. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:
 - a) vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do kterých bude umístěna poloviční zinková vložka,
 - b) kovové, nebo
 - c) jiné, vyhovující ČSN.
14. Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.

Článek 9

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud správce obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:
 - a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

- b) kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která prikazuje pohřbít do příslušného hrobového místa,
 - c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby - práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
 - d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost,
 - e) osvědčení o získání profesní kvalifikace „hrobník“ nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
 - f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO,
 - g) návrh na protokolování předání pracoviště před i po pohřbení včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.
2. Zaměstnanec provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být správcem seznámen s řádem, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, správce je oprávněn kdykoli:
- a) zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
 - b) požádat o přerušování prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
4. Správce může po dohodě s provozovatelem pohřební služby vybavit jeho zaměstnance pověřeného otevřením hrobu nebo hrobky vhodnými pracovními pomůckami, potřebnými nástroji a náradím.
5. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečící doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
6. Správce může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
7. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkyplenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.
8. Správce zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
9. Náklady vzniklé správci v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Správce má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 10 **Dřeviny a lavičky**

1. Dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků, lze na pohřebišti vysazovat pouze se

Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

souhlasem správce.

2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy s výjimkou toho, kdy se nájemce písemně zaváže k tomu, že bude místo užívat pouze k uložení zpopelněných lidských ostatků.
3. Správce může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejichž výsadbě nedal souhlas.
4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení ustanovení zákona č. 14/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
5. Všechna trvalá zeleň, vysazená na pohřebišti, se stává majetkem provozovatele.
6. Nájemce ani návštěvník pohřebiště nejsou oprávněni provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu správce.
7. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti správce nebo osoba, které k tomu udělí souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu.
8. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.
9. Jednoduché práce nutné k udržování a okrašlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo podnikající fyzické či právnické osoby nájemcem pověřené.

Článek 11 **Sankce**

1. Porušení řádu bude postihováno podle ust. § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a to jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší povinnosti stanovené řádem při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví:
 - a) v rozporu s ust. § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti;
 - b) v rozporu s ust. § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky;
 - c) v rozporu s ust. § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci.
3. Za přestupky uvedené výše lze v souladu s ust. § 26 zákona o pohřebnictví uložit pokutu až do výše 100 000,- Kč.

Článek 12 **Ostatní ustanovení**

1. Právní vztahy neupravené řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
2. Kontrolu dodržování řádu provádí Odbor rozvoje, investic a majetku Městského úřadu Jilemnice, městská policie a správce.
3. Výjimky z řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit provozovatel.

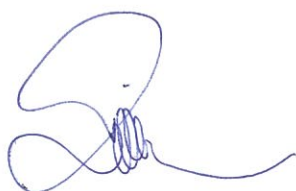
Řád veřejného pohřebiště města Jilemnice

4. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů¹ a pohřebišť, vztahují se na péči o ně také zvláštní právní předpisy.

Článek 13 **Zrušovací a závěrečná ustanovení**

1. Dnem nabytí účinnosti řádu se zrušuje v celém rozsahu Řád veřejného pohřebiště schválený Radou města Jilemnice dne 26.06.2002 pod číslem usnesení 132/02.
2. Řád je účinný dnem 1.9.2020.
3. Řád bude vyvěšen na úřední desce Městského úřadu Jilemnice po dobu 15 dnů a po celou dobu platnosti řádu musí být vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém.

V Jilemnici dne 26.8.2020

Mgr. Vladimír Richter
starosta města Jilemnice

¹ Válečné hroby, umístěné na pohřebišti města Jilemnice, jsou evidovány Ministerstvem obrany ČR a tyto lze vyhledat na webové stránce <http://www.evidencevh.army.cz/Evidence/hledani-hrobu-v-cr>.